

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
Національної академії педагогічних наук України

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА
МАТЕРІАЛИ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

25–26 листопада 2021 року

Харків – 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

**Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
Національної академії педагогічних наук України**

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА**

Матеріали інтернет-конференції
(25-26 листопада 2021 року)

Харків – 2021

УДК 37.091.3:005.591.6(063)

I-66

Інноваційні технології та методики в освітньому середовищі: теорія та практика: матеріали інтернет-конференції, 25-26 листопада 2021 року / за заг. ред. О. А. Жукової, А. І. Комишана. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 191 с.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.5776617>

Редакційна колегія:

Жукова О.А., доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Комишан А.І., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри педагогіки ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Затверджено до друку рішенням Науково-методичної ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (Протокол № 2 від 18 листопада 2021 р.).

***Редакція не несе відповідальності
за авторський стиль праць, опублікованих у збірнику***

УДК 37.091.3:005.591.6(063)

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2021

© Колектив авторів, 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	5
<i>Секція 1. Співвідношення традицій та інновацій в освітньому просторі</i>	
Баніт О. Онлайн-формати організації навчального процесу	7
Голіков Л., Сидоров Д., Наливайко О. Методики навчання на викладання іноземних мов в Античності та Середньовіччі	10
Єгоров Б., Трішин Ф., Дец Н., Ланженко Л. Поєднання традиційності та інноваційності – якісна підготовка висококваліфікованих спеціалістів у виші	14
Кіпенський А., Пономарьов О., Чеботарьов М. Розвиток інтелігентності студентів вищої школи	17
Комишан А., Ряднова А. Теоретичні основи самодіагностики компетентності науково-педагогічного працівника з навчальної роботи	21
Мандрагеля В. Розподілене лідерство в закладах освіти: розмаїття підходів до сутності і змісту	26
Некрашевич Т. М-learning як одна з сучасних тенденцій розвитку вищої освіти	30
Полоннік І. Професійна мобільність студентів медичних закладів вищої освіти	32
Сабліна Л., Ядрова К. Розвиток soft skills на уроках англійської мови у закладах загальної середньої освіти	34
Савчук О., Соболева С. Використання технологічних нововведень як запорука успіху роботи сучасних освітніх закладів	40
Семенова М. Проблеми формування педагогічних цінностей у майбутніх учителів початкової школи в процесі фахової підготовки	43
Ткачук С., Шведова Я. Музейний простір як освітнє середовище для студентів соціогуманітарного напрямку	49
<i>Секція 2. Педагогічні технології та актуальні методики навчання й виховання у просторі формальної, неформальної, інформальної освіти</i>	
Бих В., Шведова Я. Інформаційна грамотність здобувача вищої освіти в контексті сьогодення	52
Блудова Ю. Театральна педагогіка як фактор розвитку професійно-педагогічної майстерності майбутнього фахівця	55
Громико І., Коршенко В. Варіант зниження втрат інформації при навчанні в період пандемії	59
Друганова О., Квасова К. Роль технології дослідницького навчання у підготовці фізиків та астрономів	61
Друганова О. Sandplay терапія в корекційній роботі з дітьми із загальним недорозвиненим мовленням	65

Богдан Єгоров

Одеський національний технологічний університет,
bogdanegoroff58@gmail.com, <http://orcid.org/0000-0001-7526-0315>

Федір Трішин

Одеський національний технологічний університет,
fatrishyn@gmail.com, <http://orcid.org/0000-0001-5994-3538>

Надія Дец

Одеський національний технологічний університет,
dets.nadin@gmail.com, <http://orcid.org/0000-0003-4524-7560>

Любов Ланженко

Одеський національний технологічний університет,
lanjenko87@gmail.com, <http://orcid.org/0000-0002-6123-6047>

Bogdan Iegorov

Odesa National Technological University,
bogdanegoroff58@gmail.com, <http://orcid.org/0000-0001-7526-0315>

Fedir Trishyn

Odesa National Technological University,
fatrishyn@gmail.com, <http://orcid.org/0000-0001-5994-3538>

Nadia Dets

Odesa National Technological University,
dets.nadin@gmail.com, <http://orcid.org/0000-0003-4524-7560>

Liubov Lanzhenko

Odesa National Technological University,
lanjenko87@gmail.com, <http://orcid.org/0000-0002-6123-6047>

**ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙНОСТІ – ЯКІСНА ПІДГОТОВКА ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ У ВИШІ
COMBINATION OF TRADITIONALITY AND INNOVATION – QUALITATIVE TRAINING OF HIGHLY QUALIFIED SPECIALISTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.5776023>

Анотація. Підготовка якісних фахівців для ринку праці сьогодні вимагає поєднання традиційних підходів до навчання та впровадження до освітнього процесу інноваційних, інформаційних, діджиталізованих методів. Для оптимізації освітніх програм з якісними компетенціями необхідне залучення зовнішніх стейкхолдерів-роботодавців. Поєднання внутрішніх позицій вишу та зовнішніх поглядів бізнесу дозволить підготувати висококваліфікованого випускника.

Ключові слова: традиційність, інновації, висококваліфіковані спеціалісти, стейкхолдери, роботодавці.

Abstract. Training of high-quality specialists for the labor market today requires a combination of traditional approaches to education and the introduction of innovative, informational, digitalized methods into the educational process. In order to optimize educational programs with high-quality competencies, it is necessary to involve external stakeholders-employers. The combination of internal positions of the university and external views of business will allow to prepare a highly qualified graduate.

Keywords: traditionalism, innovations, highly qualified specialists, stakeholders, employers.

Сьогодення сучасної освіти повинно реалізовуватись через поєднання традицій та інноваційних підходів, що є рушійною силою для підготовки висококваліфікованих фахівців для всіх напрямків економіки України та світу.

Стрімкі зміни суспільного життя передбачають включення до вищої освіти інноваційних трансформацій, які містять вирішення комплексних підходів до навчання, яка дозволять майбутнім випускникам швидко адаптуватися до постійно змінних соціальних умов. [1]

Сучасне інноваційне навчання у сукупності повинно відкидати застаріли методи та впроваджувати у традиційні форми навчання нові, провідні методики для досягнення результату, включати застосування нестандартних, прогресивних технологій та ідей для забезпечення освітнього процесу. [2]

В Одеському національному технологічному університеті (ОНТУ) використовують адаптивну модель освітнього процесу, яка поєднує віртуалізацію та діджиталізацію навчання, з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та цифровим поданням завдань та цифрового зворотного зв'язку. [3]

Традиційною складовою у виші залишається «викладач» як джерело теоретичних та інноваційних знань. Викладачі закладів вищої освіти, зокрема і ОНТУ, відходять від монологічного навчання, і все більше використовують на практиці активні методи навчання: дискусії, ігри, тренінги тощо. [4] До зміни підходів навчання спонукають зміни освітніх стандартів, через це викладачами застосовуються перспективні інтерактивні методи навчання, що розвиває у здобувачів пізнавальну діяльність, розвивають інтелектуальну спроможність та підвищують продуктивність процесу пізнання.

Інновації, які застосовуються для організації освітнього процесу в ОНТУ, з однієї сторони, підвищують мотивацію до викладання серед науково-педагогічних працівників, з іншої, серед здобувачів вищої освіти, які прагнуть до отримання та засвоєння відповідних компетентностей. Підвищення рівня мотивації серед викладачів та здобувачів вищої освіти велику роль відіграє неформальна освіта, яка дозволяє розширити кругозір, адаптуватися до реалій сьогодення (особливо у карантинний період для засвоєння нових методів навчання із застосуванням дистанційних технологій), сформувати набір навичок *soft skills*. ОНТУ завжди підтримує отримання неформальної освіти, і для викладачів – це один зі способів проходження підвищення кваліфікації; для здобувачів – зарахування частини освітньої компоненти, особистісне зростання та самоствердження, розвиток інтелектуального потенціалу, духовне збагачення, моральне, естетичне і фізичне самовдосконалення. [5, 6]

Для підготовки кваліфікованих спеціалістів в ОНТУ для відкриття та реалізації затребуваних на ринку праці освітніх програм з відповідними компетенціями, якими повинен володіти випускник активно долучаються зовнішніх стейкхолдерів-роботодавців, які мають зі свого боку погляд бізнесу на фахівця при працевлаштуванні. Залучення до розробок освітніх програм роботодавців дозволяє підвищити серед здобувачів мотивацію і до навчання, і

до подальшого працевлаштування на провідних підприємствах України, Європи та світу.

Прогресивним способом визначення стану задоволеності освітнім процесом серед викладачів та здобувачів є опитування, яке на постійній основі проводиться в ОНТУ задля виявлення «слабких» сторін навчання та їх корегування. Опитування проводиться у багатьох напрямках: з метою визначення якості викладання освітніх компонент, якості освітніх програм, покращення задоволеності змішаним навчанням з використанням дистанційних технологій, обізнаності і застосуванні академічної доброчесності тощо.

Традиційність тісно перетинається з інноваційністю і через використання наукової складової при вивченні освітніх компонент: традиційні наукові школи постійно вишукують, розробляють нові технології до яких активно залучають здобувачів вишу, що дозволяє привчати їх до сучасних технологій, які широко застосовуються в економіці України на провідних підприємствах.

Вищезазначене дозволяє готувати компетентних, мобільних, самодостатніх фахівців, які здатні активно проникати до складної системи суспільних взаємовідносин та самостійно оволодівати системою ґрунтовних знань, критично їх осмислювати, творчо використовувати у подальшій професійній діяльності, постійно навчатися упродовж життя, а також розв'язувати нестандартні задачі, приймати швидкі рішення тощо [7].

Список використаних джерел

1. Ребуха Л., Чень Ж. Освітні інноваційні технології: класифікація та змістове наповнення // матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції / ЗУНУ. Тернопіль, 2021. С. 48.
2. Особливості застосування інноваційних технологій навчання у системі вищої освіти / Олексін Ю. П. та ін. // The XXV International Science Conference / «Implementation of modern science and practice». Varna, Bulgaria, 2021. С. 382.
3. Ланженко Л., Дец Н., Дец Д. Е-контент освітніх компонент – ефективний інструмент для підвищення рівня якості освіти серед здобувачів // Збірник матеріалів III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу» / Одес. нац. акад. харч. техн. Одеса, 2021. С. 52.
4. Ждан В., Бабаніна М., Кітура Є. Сучасні інноваційні технології в підготовці сімейного лікаря // Актуальні аспекти вищої медичної освіти за фахом «Загальна практика-сімейна медицина»: Навч.-наук. посіб. / ТНМУ ім. І. Я. Горбачевського. Тернопіль, 2021. С. 64.
5. Формування та розвиток особистості студента у сучасній системі вищої освіти / Радіонова О.В. та ін. // Збірник матеріалів II-ї Всеукраїнської

науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» / Одес. нац. акад. харч. техн. Одеса, 2020. С. 279.

6. Ліщенко Н.В, Трішин Ф.А. Дистанційне навчання 2020: навчання в екстремальних умовах або перспективний формат навчання? // Збірник матеріалів III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу» / Одес. нац. акад. харч. техн. Одеса, 2021. С. 15.

7. Золотухіна С., Фазан В., Макаренко В. Традиції та новації у педагогічній діяльності // Теорія та методика навчання та виховання. 2021. № 50. С. 65-74.

Андрій Кіпенський

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
kavkpi@ukr.net, <http://orcid.org/0000-0002-4589-092X>

Олександр Пономарьов

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
palex37@ukr.net, <http://orcid.org/0000-0003-4698-2620>

Микола Чеботарьов

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
chtbotarev322@gmail.com, <http://orcid.org/0000-0002-3915-7705>

Andrii Kipenskiï

National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute",
kavkpi@ukr.net, <http://orcid.org/0000-0002-4589-092X>

Olexandr Ponomaryov

National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute",
palex37@ukr.net, <http://orcid.org/0000-0003-4698-2620>

Mykola Chebotarev

National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute",
chtbotarev322@gmail.com, <http://orcid.org/0000-0002-3915-7705>

**РОЗВИТОК ІНТЕЛІГЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ
DEVELOPMENT OF INTELLIGENCE OF HIGHER EDUCATION
STUDENTS**

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.5776045>

Анотація. Істотне ускладнення суспільного життя та його інноваційний характер позначаються на духовності й культурі людей, на взаємовідносинах між ними. Умовою відновлення людяності й доброзичливості постає розвиток інтелігентності. Особливої важливості в системі завдань вищої школи набуває цілеспрямоване прищеплення студентам якостей інтелігента. Воно вимагає інноваційних підходів до розробки і використання педагогічних технологій.

Ключові слова: інтелігентність, культура, духовність, виховання, особистісний розвиток студента.

Abstract. A significant complication of public life and its innovative nature affect the spirituality and culture of people, the relationship between them. The condition for the restoration

Наукове видання

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА**

Матеріали інтернет-конференції
(25-26 листопада 2021 року)

Комп'ютерне верстання Назаренко І. Г.
Оригінал-макет Назаренко І. Г.
Відповідальний за випуск к. пед. наук, доцент Комишан А. І.

Адреса оргкомітету:
61022, м. Харків, майдан Свободи, 6
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Факультет психології, кафедра педагогіки
Кімната 612
Тел. +38(057)7075178
E-mail: kaf_ped@i.ua